To nye domme over Tiger butikkerne

De forskellige ”billig butikker” såsom Tiger og Søstrene Grene, der sælger produkter til 10/20/50 kroner, har haft stor succes herhjemme over en længere årrække. Disse butikkers optræden på markedet er af stor interesse for ikke bare andre butikker, der handler med brugskunst og lignende – men også for designere og producenter af brugskunst, da disse butikkers udsalgspriser kun i beskedent omfang tillader en selvstændig designindsats og mange varer derfor indkøbes i Kina, hvilket medfører en risiko for indkøb af plagiater.

I to domme afsagt af Sø- & Handelsretten for nylig er Tigerbutikkerne og selskabet bag disse – Zebra A/S - blevet dømt for at sælge plagiater af andres designs. Der findes i dag 51 Tiger butikker, der forhandler et ukendt antal tusinde forskellige produkter.

Tilbage i 2006 blev Zebra A/S dømt for at krænkes andres design ved at købe kopivarer i Kina. I afgørelsen fra 2006 drejede det sig om godt 17.000 punge, som var en slavisk efterligning af Burberrys kendte "check-" mønster, og her lød ”regningen” på 150.000 kroner.

Carrybag dommen

Den første af de to seneste domme, hvilken blev afsagt d. 22. maj 2008, vedrører salg af et antal kurve, som var mere end blot inspireret af en kendt, tysk produceret kurv.

Reisenthel, som er et tysk enkeltmandsfirma, designede i 2002 den såkaldte ”Carrybag”, og d. 15. maj 2003 blev denne kurv registreret som EF-design nr. 3060-0001. Firmaet havde altså erhvervet en designrettighed til kurven, som kunne og stadig kan håndhæves i hele EU.

På en messe i Kina bestilte Zebra A/S 3804 lignende kurve, og de var en meget stor succes. I løbet af få dage sidste forår var der udsolgt. Udsalgsprisen for en original Carrybag i Danmark er kr. 349,00 og Tiger butikkernes lignende kurv blev solgt for kr. 50,00.

Retten fandt at Tiger butikkernes kurv var en næsten tro kopi af mærkevaren "Carrybag", og Zebra A/S skal nu betale 125.000 kroner til det tyske firma i vederlag og som erstatning for afsætningstab og markedsforstyrrelse.

I kurvesagen understreger dommerne, at det er en skærpende omstændighed, at Zebra tidligere på Kanton-messen i Kina har købt varer, som krænkede andres rettigheder. Det fastslås, at Zebra A/S ved ikke at foranstalte nærmere undersøgelser af, hvorvidt kurven kunne antages at krænke andres rettigheder – som professionel aktør – havde handlet ansvarspådragende.

Ideas for friends dommen

Den seneste dom, som blev afsagt d. 4. juli 2008, drejer sig om kopier af en hundeskål, en opvaskebørste og et skohorn, som er designet og fremstillet af det tyske firma Koziol>>ideas for friends GmbH.. Det tyske firmas plastikprodukter er udformet med et unikt humoristisk formsprog, og det adskiller tingene fra "den praktiske sfære, som hundeskåle, opvaskebørster og skohorn normalt befinder sig i," hedder det i dommen.

På de følgende billeder er Koziol GmbH's produkter fremvist til venstre og Zebra's til højre:

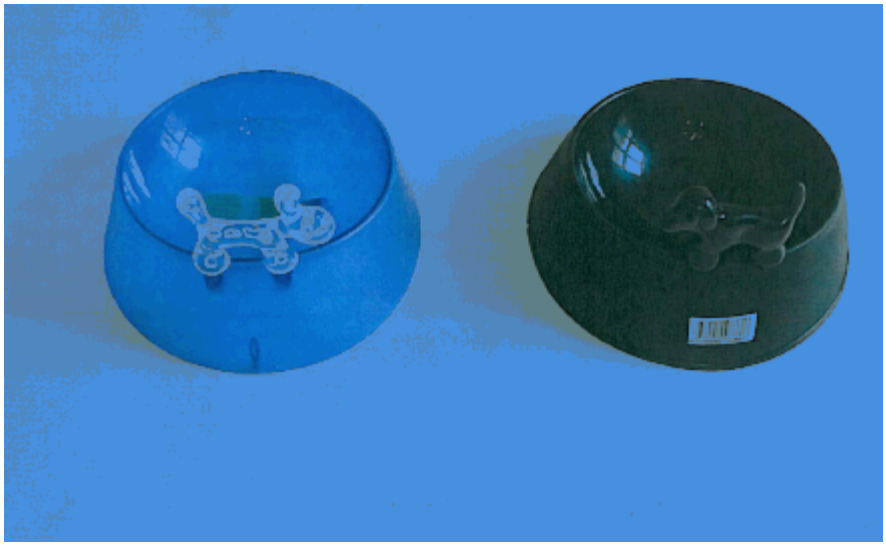

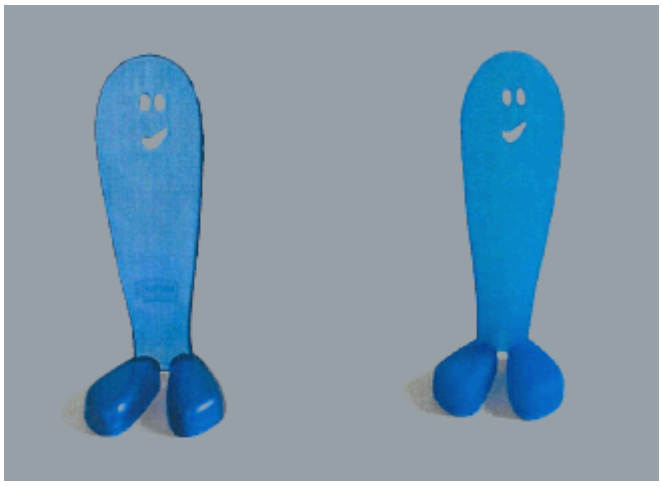

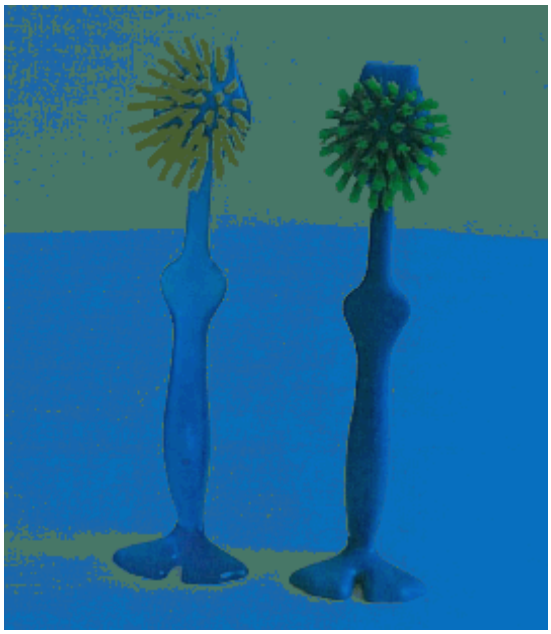

Tiger-butikkerne solgte i 2004 flere tusinde af kopiprodukterne – to af produkterne var indkøbt i netop Kina. Dette fik i april 2004 Koziol GmbH til at gennemføre en såkaldt forbudsforretning gennem fogedretten, således at Tiger butikkernes salg af de

pågældende kopiprodukter blev stoppet hurtigt og effektivt. Koziol GmbH's rettigheder udsprang af hhv. Markedsføringslovens og Ophavsretslovens bestemmelser om kopiprodukter og der forelå således ikke en registreret design- eller varemærkerettighed. Bl.a. af denne grund blev der under den efterfølgende retssag endvidere gennemført syn & skøn til belysning af de originale produkters egenart og originalitet samt af, hvorvidt Tiger butikkernes produkter måtte anses for en krænkelse af rettighederne til originalprodukterne.

Den indhentede skønserklæring fastslog, at det tyske firma Koziol's produkter alle er resultatet af en selvstændigt skabende indsats, at kopierne fremstår som netop dette – kopier – og at det er
utænkeligt, at Zebra A/S´s produkter er blevet designet uden kendskab til Koziol's produkter.

Direktøren for Zebra A/S har i forbindelse med sagen udtalt, at det er vanskeligt for hans indkøbere at undgå at komme i kontakt med kopivarer, og at der er taget flere forholdsregler for at undgå dem.

Sø- og Handelsretten fastslog i sin dom at salget af de plagierede hundeskåle (2.591 styk), opvaskebørster (19.913 styk) og skohorn (17.999 styk) har været til betydelig skade for det tyske firma, hvis ophavsret var blevet krænket. Det af fogedretten nedlagte forbud blev således stadfæstet, de resterende produkter i Tiger butikkerne skal nu destrueres og Zebra A/S blev dømt til at betale en erstatning på kr. 300.000,00 samt sagens omkostninger.

Afsluttende bemærkninger:

Disse to domme vises for det første, at det som designer, producent eller forhandler af brugskunst skal være opmærksom på at beskytte sine rettigheder, da tendensen går i retning af stadig mere plagiat- og kopivirksomhed. Dette er ikke mindst tilfældet i forbindelse med varer fra Østen – herunder især Kina, som let kan finde vej til de mange billigbutikker rundt om i landet.

For det andet viser dommene, at man som importør fra varer fra især Kina skal være uhyre opmærksom på ikke at krænke andres rettigheder, hvilket kan være svært at kontrollere især for så vidt angår ophavsrettigheder, da disse ikke registreres eller katalogiseres nogetsteds.

Johan Løje, Advokat (H)
jl@slw.dk
Sandel, Løje & Wallberg